

ע"ה:

הגשרפין פרק תשיעי סנהדרין

מסורת הש"ס

עין משפט
גד מצוה

ל"א א ב מ"י פ"ד מהל'
ד"ה הלכה ג'
ל"ה ג מ"י פ"ד מהלכ' ב'

מוסף רש"י

משענתו.
כדמחמתין על טורו, שכן
לכחו ולחטתו הרשעין
וכתובתו ג'... מלמד
שהובשין אותו. לא נאמר
תקלה זה אלא למדן
דעל דהכח וזהו חת וזל
למשכך יתבאר חת המטה
הוא כפי האמורין עד
שנאמר אל יקום והתקן
מזין אל ונקמה המטה מכלל
דעד השתא לא יאמר מיד
כ"ד אלא תשכ' ויש.
שהמקושש במיתה. ופי'
על גב דמזין כ"ל פ"ד
מה יעשה לו. ה"ט שיהיה
יודע אם נפקלה המטה
אם נתקן ה"ק. כדמפיש
ואיל ורשעים ב"ב ק"ס.
שירי יצא מ"ד זכאי.
עלמך הילול וקודם עמדו
כדן מלאי לו זכות. א"ן ל"ג
לחייט ורשעי ג'.

מגדף הוראת שעה היתה. איכא למאן דלמך לקמן (דף פ:)
מקושש נמי הוראת שעה היתה:
לא היה יודע באיזו ביתה. וה"ע דמיתה פתח חנק היא ממך
הסברה היה ממה לעובד עובדת כוכבים דנקפלה * דמלל
שנת כפרהסוף כסופר בעיקר דכופר
במעשה בראשית:

בשלמא ז"ב נחמיה היינו
דכתיב תרי אומדני
כו'. ולא לפוטרו ממיתה אינטרין
דקאמרינן לעיל וכי ק"ד שזה מהלך
זה נהרג אלא אחת קרא לאשמעינן
דלמדוהו למיתה פטור דלא משמיא
דמשלס ריפוי ושנת וא"ע דדיני
ממונות מחזירין בין לזכות בין לחובה
(לעיל דף ג'). דסקלקא דעתך כיון
דלמדוהו למיתה פטור דלא משמיא
הוא דרמימו עליה ומיהו קשה הא
דקאמרינן לעיל ורבנן הא ונקמה
המכה מאי דרשי ביה הא בין רבנן
ור' נחמיה אית פטור דלא אומדני
וכי היכי דמוקי ליה ר' נחמיה למי
אומדני דדייה מוקמי ליה נמי רבנן
למרי אומדני דדייה לאמדוהו לחיים
ומת דמשמע הכא דלרבנן כתי
קרא י"ט לומר שקשה ליה משום
דונקה המכה אלא יקום כמי
דלייכי בלמדוהו לחיים ומיהו:
וחד אמרוהו לחיים ופת. פירש
נקונטרס דכשניהם משלס
ממון וקלף קשה אמדוהו לחיים ומת
לייחי כחייבי מיתות שובגין דפטורין
דלא דפטור ממיתה לא מן הדין
אלא משום דלא מנית דין זכאי:
א"י

גמ' על משענתו. ממרגמינן על כוריה שנתרפא לגמרי ושענן על
כחו: וכי פטלה על דעפר. למה לי למימר ונקמה המכה * ממיתה: אלא
זה שאמדוהו. ממחילה למיתה ובלא הכחוש ללמדך שאם יקום מן
המשכב והמהלך נחון ואמדוהו למשענת חיים ונקמה המכה ואפי'
מת לאחר מכן שחזר והכניד: ורבנן

על משענתו ונקמה המכה וכי תעלה על
דעתך שזה מהלך בשוק וזה נהרג אלא זה
שאמדוהו למיתה והקל ממה שהיה ולאחר
כך הכביד ומת שהוא פטור ורבנן האי ונקמה
המכה מאי דרשי ביה מלמד * שחובשין
אותו ורבי נחמיה חבישה מנא ליה יליף
במקושש ורבנן נמי לילפי במקושש מקושש
בר קטלא הוא ומשה לא הוה ידע קטליה
במאי לאפוקי האי דלא ידעינן אי בר
קטלא הוא אי לא בר קטלא הוא ורבי
נחמיה יליף כמגדף דלא הוה ידע אי בר
קטלא הוא וחבושוהו ורבנן מגדף הוראת
שעה היתה כדתניא * יודע היה משה
רבינו שהמקושש במיתה שנאמר 'מחלליה
מות יומת אלא לא היה יודע באיזו מיתה
נהרג שנאמר כי לא פורש וגו' אבל מגדף
לא נאמר בו אלא 'לפרש להם על פי ה'
שלא היה משה יודע אם הוא בן מיתה
כל עיקר אם לא בשלמא לרבי נחמיה
היינו דכתיבי תרי אומדני חד אמדוהו
למיתה וחיה וחד אמדוהו למיתה והקל
ממה שהיה אלא לרבנן תרי אומדני למה
לי חד אמדוהו למיתה וחיה וחד אמדוהו
לחיים ומת ורבי נחמיה אמדוהו לחיים ומת
לא צריך קרא * שהרי יצא מבית דין זכאי
ואמדוהו למיתה וחיה פוטרינן אותו אמדוהו
למיתה והקל ממה שהיה אומדני ואם לאחר
כן הכביד ומת הלך אחר אומדן דברי רבי נחמיה וחכמים
אומרים אין אומדן אחר אומדן תניא אידך * אמדוהו למיתה אומדני
אותרו לחיים אותרו אומדני אותרו למיתה והקל ממה
שהיה אומדני אותרו אומדני שני לממון ואם משלם
נוק וצער לירושלים מאימתי משלם שהכחו וסתמא כרבי
נחמיה: **מתני'** נחכין להרוג את האדם לעובד
כוכבים והרג את ישראל לנפלים והרג את בן קיימא פטור 'נחכין
להכותו על מתניו ולא היה בה כדי להמיתו על מתניו והלכה לה
על לבו והיה בה כדי להמיתו על לבו ומת פטור נחכין להכותו על לבו
והיה

והמהלך נחון [ס:] **חד אמדוהו למיסה ופי.** דלא חימא הואיל ואלא מ"ד חייב נקטליה דלא דהדר חי חס רחמנא עליה להכי אחא ולא
ימות כלומר והכה איש וגו' ולא ימות כמה שאמדוהו אלא נפל למשכב שנתו יתן ממון ולא מיתה או אם יקום והמהלך נחון לאחר
שאמדוהו למיתה ונקמה המכה אפילו חזר והכניד ומת: **אלא לרבנן.** דלמרי לחבישה אחא מרי אומדני למה לי לכחוש ולא ימות ונפל
למשכב ונקמה המכה שנתו יתן ושמעין מיהו אמדוהו למיתה ופיה ממון יתן ולא מיתה ומנוקה המכה ימירא שמעינן דכשיורר לנו
שלא ימות הוא ונקמה המכה מכלל דעד השתא חבוש הוא: **חד אמדוהו למיסה ופי** וחד אמדוהו לחיים ומת. ואיפכא דרש להו ולא
ימות דרשי ליה לאמדוהו לחיים ומת והכי משמע ולא ימות אם אמדוהו מחלה שלא ימות אפי' מת לאחר מכלל שנתו יתן ורפא
ירפא יתן האומדן שאמדוהו למה חליו עולה ושנתו ורפואתו שכן היו אומדנין אותו כשהיה נאמד לחיים ואם אמדוהו למיתה ואפי'
יקום והמהלך נחון שלא מת שנתו יתן אלא אמדוהו ממחילה למיתה ואלא מ"ד חייב וקוף דבר מת אפי' שהקל בלמעט לא פטריה
אחד יש לי ללמד עליו חובה שאין מחזירין אותו שנאמר וזדיק אל תהרוג: **פוערין אופו.** ממיתה ונתן חמשה דברים: **אומד שני**
לממון. כמה ראוי לשכנ מחולי זה ולכמה יעלה שנתו ורפואתו: **אומד האמצעי.** היינו אומד שני: **אין אומד אחר אומד.** לחשב
כיוצא מ"ד זכאי ולהפטר אם לאחר מכלל הכניד ומת אלא בטר מעשה דהשתא אולינן דהואיל והכניד ומת חייב המכה מיתה:
אמדוהו למיסה אומדני אופו לחיים. אם ראוי שהקל ולא אמרינן הואיל ואלא מ"ד חייב הרי זה ירהג: **לחיים אין אומדנין אופו**
למיסה. לומר שטעין בלמדוהו ראשון ולחייבו לזה שהרי יאל מ"ד זכאי ואמרינן חמתת חולי אחר שגא עליו הכנידה המכה: **נוטן נוסן**
ונער לירשין. והוא הדין לרפוי ושנת וכשת דהא בטר אומד האמצעי אולינן ולכוהו אמדוהו אלא לאו אורחיה דתנא למשכב כדכולל:
מאימתי משלם. [כלומר] מאיזו שעה אומדנין אותו כשקבל: **משעט שהפסד.** אומדנין כמה היה יפה קודם הכאה וכמה היה יפה אחר
הכאה ולא אמרינן הואיל ועד השתא לא אמדינן [ליה] אלא למיתה והשתא הוא דלמדנין ליה לממון נאמדיה דקלאי השתא והרי הוקל
ומפסקינן ליה לניוק: **וסתמא כרבי נחמיה.** והן סתמא כרבי נחמיה. **אם כהמה ונחכין להרוג כהמה** והרג אדם פטור משום דכי אמרו ביה
מתני' נחכין להרוג אם הכהמה. היה עומד אדם אלא כהמה ונחכין להרוג כהמה והרג אדם פטור משום דכי אמרו ביה
התראת ספק הוא אף על פי שקבל עליו התראת שאומר להם יודע אני שהוא בן ברית ועל מנת כן אני עושה שאם אהרגנו אני
מתחייב מיתה פטור ששאל לא ירהגנו: אנפלים לא מיחייב דכמו דקטיל דמי:

(א) כיב קיט... (ב) נפיל
ע"ו: (ג) מיר סה: ע"ש:
(ד) חוספת' דביק פ"ט
(ע"ש) (ס) שמות לא,
(ו) לקמן פ"ו:

תורה אור השלם
1. ושמרת את השבת
לא פורש מה יעשה לו:
במדרש יו' לר'
2. ויעזרתו במשקל
לפרש להם על פי יו'
ורקרא כו' יב

גליון הש"ס
תוס' ד"ה א"ו וכו' דמחיל
שבת כפרהסוף. ק"ל דלמי
זה לא היה פסוקי של משה
רבינו ע"ה רק במחלל
כפרהסוף דהו' כסופר
כעיקר א"י ע"ה מ"ל
למה דמחלל שנת נעשה
כפוקלה דלמחלל חל מקושש
כפוקלה היינו דהקב"ה
הפסיק עם משה רבינו ע"ה
בסכר' זו דוקא כפרהסוף
אלא נעשה מ"ל:

והיה